

Branschnätverk - förorenade sediment

Nyheter och information

September 2022

Denna information går ut till er som anmält er till branschnätverket för förorenade sediment eller är involverade i regeringsuppdraget om förorenade sediment (RUFFS). Har ni tips på nyheter eller vill avanmäla er från utskicken, vänligen kontakta sediment@naturvardsverket.se. Informationsutskicken finns även tillgängliga på renasediment.se.

Ni som är intresserade av att delta genom att t.ex. svara på enkäter, skriv gärna till oss på e-postadressen ovan och ange att ni vill vara med i användarrådet.

På gång inom myndighetssamverkan om förorenade sediment

- Det pågår arbete med flera rapporter som kommer att utgöra underlag till en kommande webb-vägledning om **riskbedömning** av förorenade sediment:
  - En rapport med en sammanställning av vattenrelaterade bestämmelser att grunda övergripande åtgärds mål för sediment på har varit ute på remiss. Synpunkter som kom in under remisstiden hanteras för närvarande.
  - Fram till den 10 oktober går det att komma med synpunkter på rapporten: "Grunder för riskbedömning av förorenade sediment. Underlag till vägledning". Rapporten kan användas som en checklista för vilka aspekter som behöver ingå i undersökningar av och belysas i både förenklade och fördjupade riskbedömningar av förorenade sedimentområden. Myndighetsnätverket har tacksamt tagit emot synpunkter från deltagare i branschnätverkets användarråd på en tidigare förkortad lista över grunderna, vilka nu har arbetats in i rapporten. Rapporten och ytterligare instruktioner (missiv) finns att ladda ner på [SGIs webb](#).
  - Vid konferensen [Nordrocs](#) som nyligen hölls i Oslo deltog myndigheterna som medverkar i RUFFS med ett föredrag om den kommande vägledningen för riskbedömning av förorenade sediment.
- Hur det har gått i **pilotförsöken** av olika åtgärds metoder kommer att presenteras vid fyra frukostseminarier. De ges i form av webinarier som arrangeras av Renare Marks tematiska avdelning sediment/vatten.

Webbinarierna kommer att ges kl 8:00-8:30 + max 10 min frågor.

Läs mer och anmäl er på [Renare Marks webb](#).

- Fredag 7 oktober. **Utveckling av en ny metod för behandling av förorenade sediment med fotoelektrokatalytisk nedbrytning.** Ann-Margret Strömwall m fl. Chalmers tekniska högskola.
- Fredag 14 oktober. **Biokolbaserad reaktiv barriär för täckning av förorenade sediment.** Christian Maurice, Luleå tekniska universitet och Gabrielle Dublet-Adli, Norges geotekniska institut
- Fredag 21 oktober. **Termokemisk sanering och produktion av kommersialiserbara produkter av fiberbanksmaterial (TERMOSAN).** Henrik Haller, Mittuniversitetet.
- Fredag 28 oktober. **Frysavvattning av fibersediment.** Johan Hörnsten, WSP (Luleå kommun).

Moderator: Jerry Forsberg, SGU

Varmt välkomna!

Övrigt från myndigheter och andra aktörer

- Efter 20 år med ramdirektivet för vatten har det nu tagits fram vägledning inom EU kring hur sediment bör beaktas. Den europeiska arbetsgruppen ECOSTAT har tillsammans med nätverket SedNet tagit fram CIS-dokumentet "**Integrated sediment management - Guidelines and good practices in the context of the Water Framework Directive**" som går att ladda ner från [kommissionens webbsida](#) (se längst ned i listan över dokument). Vägledningen berör ämnen som sedimentdynamik, -kvantitet, föroreningar och sediment i förvaltning och planering. Det ingår även några fallstudier, varav två svenska exempel, ett om TBT och ett om fiberbankar.
- Det har tagits fram en ny manual för provtagning av sediment inom miljöövervakningen: "**Metaller och organiska miljögifter i sediment**" version 1.0 2022-07-06. Manualen är en sammanslagning och omarbetning av de två tidigare undersökningstyperna för organiska miljögifter i sediment respektive metaller i sediment. Den är även kompletterad med information från undersökningstypen för Basundersökning Sediment, men ersätter inte denna. Manualen finns på [Naturvårdsverkets webbsida om miljöövervakning](#) (under programområde kust och hav).
- SGI har publicerat en vägledning om riskvärdering vid förorenade områden. Rapporten kompletterar Naturvårdsverkets vägledning om att välja efterbehandlingsåtgärder från 2009 (rapport nr 5978). Läs mer och ladda ner rapporten på [SGIs webbsida](#).
- Havsmiljöinstitutet har publicerat en rapport om [Fritidsbåtars avgasutsläpp i skärgården – med fokus på polycykliska aromatiska kolväten](#). Frågeställningen var om båtturism och produktion av sjömat som t.ex. blåmusslor och ostron är förenliga med varandra och prover togs av sediment, vatten och biota i olika hårt trafikerade områden.

Resultaten visar att båttrafiken sannolikt leder till förhöjda halter av PAH i sediment, musslor och ostron, men inte i nivåer över gränsvärden för föda. Slutsatsen är att verksamheterna kan samverka men att det behövs ett fortsatt arbete med att minska utsläppen från båttrafiken.

- Relationen mellan halter av tennorganiska ämnen i sediment och effekt på biota i form av imposex har studerats av Marine Monitoring på uppdrag av Havs- och vattenmyndigheten. Resultaten redovisas i rapporten [Relationship between imposex and levels of organotin substances in the sediment](#).

Forskning och utveckling

Nedan är exempel på projekt och studier som berör vattenmiljöer och sediment:

- Utlysning av forskningsmedel inom [SGIs utvecklingsprogram Tuffo](#) (Teknikutveckling och forskning inom förorenade områden) öppnar den 5 oktober. Årets utlysning är inriktad mot innovativa lösningar inom ämnesområdet "Förorenade områden". Särskilt välkomnas fullskalestudier kring åtgärdsteknik i form av pilot- eller demonstrationsprojekt som kan leda till praktisk tillämpning.
- I en doktorsavhandling från Stockholms universitet beskrivs effekter på föroreningsspridning och biota av olika typ av aktivt kol i åtgärder av förorenade sediment: Rämö, 2022: [Sediment remediation using activated carbon: amending knowledge gaps](#).
- Påverkan av mänskliga aktiviteter på bakterier och meiofaunasamhällen i Östersjöns mjuka sediment har studerats och redovisas i en avhandling av Iburg, 2022: [Microbenthos under Pressure: Impacts of human activities on bacteria and meiofauna communities in Baltic soft sediments](#).
- Inom projektet Co-Gas har forskarna konstruerat en mätboj för analys av gaser från havsbotten. Läs mer om projektet på [SGI's webbsida](#).
- Längs Svealandskusten pågår projektet "Levande vikar" som syftar till att restaurera ekosystem och beskriva olika åtgärder. Fyra vikar har valts ut för åtgärder och fyra för att utgöra kontrollområden. För närvarande pågår undersökningar och riktade fallstudier. Läs mer i [projektets nyhetsbrev](#) som ges ut av BalticWaters2030 och Stockholms Universitet.
- En digital fälthandbok för livet i havet har tagits fram av flera universitet i samverkan med Havsmiljöinstitutet. Handboken presenterar 450 arter längs våra kuster och beskriver hur och var de lever. Läs mer och ladda ner handboken på sidan [Livet i havet](#).

Konferenser, studiebesök mm

- Fyra frukostseminarier om pilotprojekt för åtgärdsmetoder av sediment som utförts inom RUFs. Läs mer på [Renare Marks webb](#).

- 31 oktober-2 november 2022. [ICOPMAS 14th International Conference on Coasts, Ports and Marine Structures](#). Teheran, Iran.
- 16-17 november 2022. Stockholms universitets Östersjöcentrum bjuder in till [Marin restaureringskonferens](#) i Luleå.
- 16-18 november 2022. Stockholms universitets Östersjöcentrum anordnar [Havs forskningsdagarna](#). Stockholm.
- 9-12 januari 2023. [Battelle – 11th International Conference on the Remediation and Management of Contaminated Sediments](#), Austin, Texas, USA. Konferensen är framflyttad från 2022.
- 5-9 september 2023. [13th international SedNet Conference 2023](#). Lissabon, Portugal.

Nyligen hållna seminarier och konferenser

- 24-25 maj 2022. [Renare Marks Vårmöte](#). Malmö. Temat är "På god väg!". Presentationer finns i Renare Marks arkiv som är öppet för medlemmar.
- 12-15 juni 2022. [The International Association for Sediment Water Science \(IASWS\) Conference](#). Piran, Slovenien. Inspelningar av föredragen finns tillgängliga [här](#).
- 4-8 juli 2022. [4th International Conference IS Rivers](#). Om processer i och förvaltning av flodområden. Lyon, Frankrike. Abstracts finns att ladda ner på sidan med [programmet](#).
- 5-8 september 2022. [Nordrocs - 8th joint Nordic Meeting on Remediation of Contaminated Sites](#), Tema "Crossing borders". Oslo, Norge. Presentationer finns att ladda ner som pdf [här](#).
- 20-21 september 2022. [Miljöbalksdagarna](#), där det bl.a. ingick ett pass om miljögifter i småbåtshamnar. Material från vissa av passen finns [här](#).
- 22 september 2022. Renare Mark anordnade seminariet: [Återanvändning av avfall och massahantering av lätt förorenat material inkl. muddermassor \(sediment\)](#). Luleå.

Vänliga hälsningar

Myndighetssamverkan om förorenade sediment